محمد مهدی واعظی نژاد

مجموعه راهنماهای امن‌سازی سیستم‌ها و سامانه‌ها

شماره دو

خط‌مشی بازیابی سرویس‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات

به نام خداوندی که به انسان برخاسته از خاک، خرد بخشید؛ از روح خود در او دمید و او را خلیفه خویش در زمین قرار داد و پیامبرانش را با دلایل آشکار فرو فرستاد تا انسان‌ها را به سعادت و هدایت، بر پایه تفکر و تعقل رهنمون گردانند.

فهرست مطالب

۱- مقدمه

امروزه فرایندهای کسب و کار به طور فزاینده‌ای درهم تنیده شده‌اند و وقوع یک فاجعه (همچون قطع برق، آتش سوزی، حملات سایبری یا جنگ) به راحتی می‌تواند سازمان‌ها را فلج کرده، فرایندهای کسب و کاری آن را با تعلیق مواجه ساخته و سیستم‌ها و سامانه‌های موجود را از کار بیاندازد. بنابراین کاملاً مشخص است که اگر فاجعه‌ای رخ دهد، خسارت‌های بزرگ مالی و صدمات جبران ناپذیری بر شهرت و اعتبار سازمان به عنوان ارایه کننده خدمات قابل اعتماد وارد خواهد شد. از سوی دیگر نیز افزایش روز افزون تهدیدها و حملات به شبکه سازمان‌ها که مدام بر شدت و قدرت تخریب آنها هم افزوده می‌شود، حفاظت واقعی به جای اقدام‌های خوشایند امنیتی (تئاتر امنیت) در برابر مخاطرات سایبری را به امری بی‌بدیل تبدیل کرده است.

با این وجود، اگر چه تاکنون راهکار مناسبی برای جلوگیری از انجام حملات پیچیده و قدرتمند وجود ندارد اما در عین حال هر سازمان و شرکتی نیازمند آن است که راهکار مشخصی برای مقابله با آنها و کاهش سطح تهدیدات خود داشته باشد و اطمینان یابد که در صورت وقوع هر گونه تهدیدی، سرویس‌های حیاتی آن دچار مخاطره جدی نخواهند شد و همچنان به خدمات‌رسانی خواهد پرداخت. از این رو، مدیریت تداوم کسب و کار و بازیابی فاجعه فناوری اطلاعات را می‌توان دغدغه همه سازمان‌ها و صنایع بزرگ، متوسط و کوچک دانست و به عنوان بخشی جدایی ناپذیر در عملکرد مدیریت خوب سازمانی به حساب آورد.

در این سند، الزاماتی که برای حفاظت از سرویس‌های فناوری اطلاعات سازمان‌ها و همچنین اقدام‌هایی که پس از وقوع فاجعه به منظور برگردانی این سرویس‌ها به آخرین وضعیت صحیح قبل از خرابی باید اجرا شوند، با جزییات لازم برای پیاده‌سازی هر یک از مراحل آنها مطرح شده است.

در پایان، از تمام کارشناسان امنیت اطلاعات و خوانندگان گرامی درخواست می‌کنم نظرها و پیشنهادهای اصلاحی یا تکمیلی خود را از طریق ایمیل Info@mvaezi.ir با اینجانب در میان گذارند تا در اصلاح‌های بعدی این سند مد نظر قرار گیرد.

خدایا چنان کن سرانجام کار، تو خشنود باشی و ما رستگار

محمد مهدی واعظی نژاد

بهار ۱۳۹۶